

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1414156
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2024-20
Portefeuillehouder	B. Heller	Datum	27 maart 2024
Informatie bij	Remko den Besten	Tel. nr.	(035) 629 2844

Onderwerp

Samenwerkingsovereenkomst met Liander en Afwegingskader

Kernboodschap

Komende jaren worden door netbeheerder Liander grote aanpassingen gedaan aan het elektriciteitsnet. In Hilversum gaat het concreet om plaatsing van ongeveer 300 extra trafostations in de komende tien jaar. Veel van de trafostations zullen ingepast moeten worden in de openbare ruimte. Ter ondersteuning van een projectmatige, buurtgerichte plaatsing van de trafostations hebben Liander en de gemeente een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Het college van B&W heeft daarnaast een afwegingskader vastgesteld om te komen tot een goede ruimtelijke inpassing. Ook heeft het college van B&W invulling gegeven aan de motie M24-32, Beeldschone elektriciteitshuisjes.

Aanleiding

De vraag naar elektriciteit neemt steeds verder toe. Daarnaast wordt elektriciteit steeds vaker lokaal, via zonnepanelen, opgewekt. Consequentie is dat we, net als elders in Nederland, op piekmomenten aanlopen tegen de grenzen van het elektriciteitsnet. Een stabiel toekomstvast stroomnet is mede in het belang van de gemeente. Als we niets doen zal op een gegeven moment stroomuitval het gevolg zijn. Nu al ervaren bewoners dat op zomerse momenten zonnepanelen worden afgeschakeld omdat het elektriciteitsnet het niet aan kan. Ook komen bedrijven die een grootverbruik aansluiting aanvragen op een wachtlijst terecht.

Komende jaren moet door netbeheerder Liander grote aanpassingen worden gedaan aan het elektriciteitsnet. Concreet betekent dit plaatsing van ongeveer 300 trafostations in Hilversum in de komende tien jaar. Liander heeft een wettelijke leveringsplicht en plaatst vergunningsvrij trafostations, maar heeft daar in de regel gemeentegrond voor nodig. Plaatsing van trafostations heeft, zeker vanwege het forse aantal, invloed op de leefomgeving. Tegelijkertijd neemt de druk op de openbare ruimte toe en is inpassing van deze trafostations daarmee geen eenvoudige opgave. Dit geldt zowel bovengronds, waar verschillende functies om ruimte concurreren, als ondergronds, waar verschillende netwerken en infrastructuur in elkaar vervlochten moeten worden en vervolgens effectief beheerd.

Consequenties

Samenwerkingsovereenkomst

Om de geschetste opgave in goede banen te leiden hebben netbeheerder Liander en de gemeente een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Binnen deze samenwerking is Liander verantwoordelijk voor de techniek en de gemeente neemt de verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke inpassing, hierbij ondersteund door het afwegingskader dat hiervoor is opgesteld.

Afwegingskader

In het afwegingskader heeft de gemeente de thema's opgenomen die bij de locatiekeuze van trafostations een rol spelen. Deze thema's volgen uit vastgestelde stukken, onder andere de [Visie Openbare Ruimte](#), het [Programma Groen](#) en de [Verordening Kabels en Leidingen](#). Het afwegingskader omvat een set aan thema's dat bekeken, besproken en afgewogen wordt om tot een zorgvuldige locatiekeuze te komen. Het is geen kant en klare checklist, omdat de ene keer het ene thema en de andere keer het andere thema prevaleert. Om een handvat te hebben in de te maken afweging is een voorkeursprioritering beschreven. Echter blijven de technische eisen die Liander stelt sterk maatgevend. Uit alle afwegingen volgt één locatie. Daarom zal participatie in de locatiekeuze niet mogelijk zijn. Wat betreft het ontwerp en groeninpassing is wel participatie mogelijk, lees hierover in de volgende paragraaf.

Vervolgtraject

Buurtaanpak

De buurtaanpak start in april in de Hilversumse Meent waarna al snel het Zeeheldenkwartier en de Astronomische buurt volgen. In de eerste jaren gaat het in totaal om naar schatting gemiddeld 50 trafostations per jaar en ongeveer acht tot vijftien trafostations per buurt. Per brief worden de bewoners per buurt geïnformeerd over de nieuwe trafostation locaties. De direct omwonenden van de trafostations worden uitgenodigd voor een inloopavond. Soms gaat het om minder zichtbare plekken of locaties gelegen in een groenperk. Deze worden afgewerkt in kleur dennengroen met beplanting. Op andere meer zichtbare locaties is er een keuze te maken. Vanaf start van de communicatie in een buurt duurt het, in verband met levertijden van materieel, ongeveer één jaar voordat de trafostations daadwerkelijk geplaatst worden.

Verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke inpassing

We geven invulling aan het proces tot ruimtelijke inpassing op de volgende manier:

- A. Alle bewoners van Hilversum worden binnenkort geïnformeerd over de samenwerkingsovereenkomst met Liander en hoe de buurtaanpak voor plaatsing van trafostations uitgevoerd zal worden.
- B. Over de locatiekeuze hebben bewoners geen inspraak. Dat heeft te maken met de technische eisen die Liander stelt aan locaties in combinatie met alle afwegingen rondom de ruimtelijke inpassing uit het afwegingskader waaruit één locatie volgt.
- C. Over alle te plaatsen trafostations in een buurt krijgen alle bewoners van de hele buurt een uitgebreide informatiebrief vanuit Liander.
- D. De direct omwonenden van trafostations krijgen een uitnodiging voor een inloopavond.
- E. Als een trafostation in de directe leefomgeving van bewoners wordt geplaatst (denk hierbij aan directe zichtlijnen van bewoners dan wel dichtbij woningen) dan hebben de direct omwonenden inspraak op de volgende vijf basisontwerpkeuzes:
 - 1. Kleurafwerking kiezelgrijs (RAL-kleur 7032)
 - 2. Kleurafwerking antraciet (RAL-kleur 7016)
 - 3. Kleurafwerking dennengroen (RAL-kleur 6009)
 - 4. Steenstrips in de kleur van in de directe omgeving gelegen bebouwing
 - 5. Indien er voldoende ruimte voor is, kan groenafwerking gekozen worden (border met beplanting, geen hoge dichte heggen vanwege veiligheid).

Een voorkeur uitspreken kan dan zowel tijdens de inloopavond als via een digitale enquête. In ongeveer 50% van de te plaatsen trafostation zal dit het geval zijn.

Bovenstaande basiskeuzes worden vergoed door Liander, maar andere varianten komen voor rekening van de gemeente.

Motie Beeldschone elektriciteitshuisjes

Wat betreft de motie M24-32, Beeldschone elektriciteitshuisjes, die tijdens de raadsvergadering van 6 maart 2024 is aangenomen, is de invulling daarvan als volgt:

- A. In enkele gevallen is een Dudoksteenstrip of kunst op het trafohuisje denkbaar, mocht daar vanuit de buurt initiatief en draagvlak voor zijn.
 - 1. Een ander type steenstrip (Dudok formaat; kostenraming circa 5.000 euro per trafostation.
 - 2. kunst op trafostations; kostenraming circa 7.500 euro per trafostation.
- B. Het bouwen van een soort omhulsel om een trafostation, wat leidt tot een bouwwerk, leidt tot dusdanig hoge kosten (circa 25.000 - 100.000 euro per trafostation) dat het college dat in de participatie niet als optie aan gaat bieden.
- C. De kosten en tijdintensiviteit van een ontwerpwedstrijd voor een Hilversums trafostation zijn dusdanig hoog, dat het college dit in de participatie niet als optie gaat aanbieden.

Met deze uitleg beschouwen wij deze motie als afgedaan.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlagen:

- 1. Samenwerkingsovereenkomst gemeente Hilversum en Liander
- 2. Afwegingskader plaatsing trafostations

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B en W-vergadering van 26 maart 2024.